

Autoriepas ezerā, spilveni copes

Piedzazoto vietu skaits gadu no gada nemainīgs

- LINDA KILEVICA
- ILZE OZOLIŅA
- AGRITA MANIŅA

Tīrs ir nevis tur, kur uzkopj, bet tur, kur negružo. Senā teiciena patiesums ik gadu apstiprinās pavasarī, kad jāsteidz sakopt apkārtni, pirms gruži ieaug zālē. Kļūst nedaudz labāk – tā saka gan pašvaldībās, gan apliecina Lielās talkas rīkotāji. Ar uzsvāru uz "nedaudz" to var apliecināt arī "Kurzemes Vārds", jo pirms Lielās talkas, kas būs 27. aprīlī, devāmies pārbaudīt vietas, kuras iepriekšējos gados atzītas par piegružotākajām.

Ūdeni jau var saskatīt

Pērn rakstījām par pamestu stūrīti Liepājā, Kaiju ielā pretī Vecajiem kapiem, kur lielgabariņa atkritumi un sīkāki gruži bija samesti biežā slānī. Diemžēl pēc gada nekādus uzlabojumus nerēd. Acīmredzot netīrā vieta kā magnēts pievelk tādas cilvēkus, kam izgāzt publiskā vietā savas nolietotās druzas nesagādā sirdsapziņas pārmetumus.

Par grūžošānu plašajā zaļajā teritorijā aiz Oskara Kalpaka vidusskolas bieži sūdzas iedzīvotāji. Staigājot pa taciņām, netīrība acīs nekrīt. Taču atliek iegriezties fortifikācijas būvju drupās, lai uzdurot kaudzei sadzīves grūžu, kurā dominē pārtikas iepakojums un vienreizējās kafijas krūzītes. Mūros iestiepts matracis liek domāt, ka šeit nakšņo bezpajumtnieki, savukārt daudzie ķēpājumi un grafiiti rāda, ka šī varētu būt arī apkaimes jauniesu iecienīta vietīta.

Pirms trim gadiem Liepājas pašvaldība iztērēja ap 1200 eiro,

lai izvāktu pilsētas apjomīgāko nelegālo izgāztuvi, kāda bija radusies Meldru ielas galā pie Liepājas ezera. Tas bija darbs trīs dienu garumā desmit algoto pagaidu darbu strādniekiem, kuri izvešanai uz poligonu piekrāva četrus lielos 10 kubikmetru tilpuma konteinerus. Pašlaik tik milzīgs grūžu lērums tur nav, ja neskaita kaudzi ar dzelzsbetona blokiem, tomēr nomaļā vieta kļūvusi par kapsētu vairākām nolietotai autoriepu kravām, viena no kurām iegāzta ūdenī.

Arī degradētā teritorija Kungu ielas galā pie ezera pašvaldības īpašā redzeslokā nonāca 2021. gadā. Tobrīd aiz grūžu kalniem un džungļiem ūdeni knapi varēja saskatīt. Šodien var teikt – ir daudz, daudz labāk. Pa taku var aiziet līdz pašam ezeram. Arī šeit daudz smago dzelzsbetona bloku, bet no sīkiem grūžiem tikai pa kādai pudelei vai plēves gabalam.

Brīdinājuma zīmes palīdz

Katru gadu pirms Lielās talkas Liepājas domes Vides daļa lūdz informāciju pašvaldības policijai, aģentūrai "Nodarbinātības projekti" un Komunālajai pārvaldei, lai norāda, kur Liepājā visvairāk piecūkots. Šogad apbraukātas 37 vietas, pastāsta izpildītāja vietnieks Mārtiņš Tīdens. Citu gadu esot vairāk, bet mazāk nav bijis.

"Kopumā iespajds kļūst labāks," viņš secina. "Pagājušajā gadā pašvaldība uzlika ap 40 zīmēm, ka notiek videonovērošana un nekādā gadījumā nevajadzētu grūžot. Zīmes strādā, jo potenciālais grūžotājs nezina, kur atrodas kamera, kas piefiksēs automašīnas numurzīmi. Protams, ja cilvēkam bijis tāds ļauns nodoms, viņš grūžus var

izmest citur. Piefiksējām, ka tie rodas jaunās vietās, līdz ar to būs jāpieliek vēl brīdinājuma zīmes." Šīs vietas piedāvās sakopt Lielajā talkā. Teritorijas, kuras savākt neviens nepieteiksies, savedīs kārtībā "Nodarbinātības projekti" sadarbībā ar Komunālo pārvaldi.

Vides daļas vadītāja Dace Liepniece-Liepiņa pastāsta, ka pamatā grūžo vienās un tajās pašās vietās – nomaļajos Karostas mežos, kur izgāzti gan būvgruži, gan arī sadzīves atkritumi. "Vecliepājas puse un Dienvidrietumi, arī ezera piekraste – tur faktiski vairs nav nelegālo izgāztuvju. Tas noticis, pateicoties arī regulārai apsekošanai," viņa atzīmē.

Aģentūras "Nodarbinātības projekti" direktors Vairis Šalms stāsta, ka Karostas situāciju vienā vārdā raksturot grūti. "Ir vietas, kur mazāk notiek grūžu izmešana, bet atkal parādās jaunas. Mežos pie mazdārziņu kooperatīviem nekas neuzlabojas," viņš stāsta. Paši kooperatīvi uz talkas laiku pasūtīti konteinerus, tātad savus atkritumus savāc, tomēr to tuvumā veidojas nelegālas izgāztuves. Latgales ielā tikko grūži bijuši savesti ar maisiem.

Vienu brīdi šķitis, ka tiešām kļūst labāk. "Taču pēdējos gadus ļoti sadārdzinājušās izmaksas poligonā. Rēķināju, ka lielgabariņa atkritumu nodošana par kādiem 37 procentiem. Tāpēc

matrači un dīvāni tiek izmesti ļoti bieži," saka V. Šalms.

Visbiežāk sūdzas pavasarī

Liepājnieki par dažādām nebūšanām aktīvi ziņo mobilajā lietotnē "Liepājas pilsēta". Laikā no 2023. gada 1. aprīļa līdz 2024. gada 31. martam kopumā saņemti 213 ziņojumi par nekoptām teritorijām un nesavāktiem atkritumiem. Par minēto tēmu bijuši savesti ar maisiem 15 līdz 22 ziņojumus, informē Liepājas pašvaldības pārstāve Zita Lazdāne. Novērots, ka saņemtajiem ziņojumiem ir sezonāls raksturs – pavasarī šādu sūdzību ir vairāk. >>

ES DOMĀJU TĀ: VAI ESAT PIEDALĪJIES TALKĀS?

Arta Dobele
– medicīnas māsa:

– Tikai mācoties skolā, kad manā jaunībā talkas

notika brīvprātīgi piespiedu kārtā. Talkas nebūtu nepieciešamas, ja cilvēki savās ģimenēs sāktu ar mazumiņu, cienītu savu zemi un nebūtu vienaldzīgi par to, kas notiek aiz paša namdurvīm. Jāieslēdz sava galva un pašam ikdienā jā rūpējas par kārtību, tīrību, nevis jāgaida laimes lācis, kurš visu izdarīs tavā vietā.

Gunta Golde
– pensionāre:

– Jā, vairākas reizes Siguldā. Lielajā talkā kolektīvā

izdomājām un piedalījāmies kopā ar ģimenēm, bērniem. Tīrījām arī savas darbavietas apkārtni. Tas bija mums svarīgi. Bijām lepnī par to, ka piedalījāmies. Talkošana liek uz tīrību paskatīties citām acīm un realitātē bērniem iemāca, ko īsti nozīmē savākt grūžus. Protams, cilvēka dabā ir slinkot!

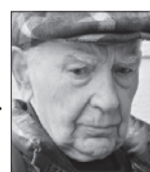
Dace Dēliņa-Lipska
– māksliniece:

– Daudzas reizes. Sākot jau no skolas gadiem, kad septembrī to vien darījām, kā braucām strādāt uz saimniecībām. Piemēram, vākt bietes vai kartupeļus. Vēl arī tīrījām skolas apkārtni. Skolai bija dārzs, kuru vajadzēja ravēt. Nāk prātā kopīgās talkas pie radiem laukos. Esmu piedalījies vairākās lielajās talkās. Varbūt tāpēc grūti paiet garām nomestiem grūžiem. Paceļ un izmetu.

Kārlis Dobelis
– liepājnieks:

– Esmu piedalījies vairākas reizes. Vienā no pēdējām reizēm tīrīju Liepājas Reģionālās slimnīcas apkārtni. Talkām ir jēga. Arī tāpēc, ka tās vieno, saliedē cilvēkus. Ja pareizi noorganizē, tad ir patriotisks pienesums. Manuprāt, būtu svarīgi, lai cilvēki uzzinātu talkas reālos rezultātus, piemēram, saskaitītos ar grūžiem pielasītos maisus. Katram pasākumam ar laiku iestājas rutīna. Tad vajag jaunu impulsu, lai viss turpinās.

Agata Babina
– docente:

– Jā, vairākas. Karostā, Jūrmalas parkā un citviet. Šķiet, ka talku aktivitāte iet mazumā, jo brīvprātīgais darbs kaut kā zaudē aktualitāti. Visā Eiropā. Latvijā vispār brīvprātīgā darba kultūra nav īpaši attīstīta, bet zēl, jo šādas aktivitātes rada ļoti vērtīgu dzīves pieredzi. Var būt tā, ka augošā labklājība mazina vēlmi strādāt brīvprātīgi, talkot.

DAIGA LUTERE
EGONA ZĪVERTA FOTO